

Geen kennis- circulatie zonder communicatie

Met een kop koffie praten vertegenwoordigers uit het groene onderwijs en bedrijfsleven in Oost Nederland even bij. Voor aanvang van een netwerk-bijeenkomst brengen ze één van de resultaten al in de praktijk. Naast een regionaal kennisloket zien de deelnemers meer en intensief communiceren als een manier om kenniscirculatie in de regio te bevorderen.

Meerwaarde

Anton Pots, personeelsadviseur bij de afdeling Bouw en Groen van het sociale werkvoorzieningschap Soweco in Almelo onderhoudt goede contacten met AOC Oost. Dit sociale werkvoorzieningschap investeert met opleidingen en trainingen in de medewerkers om hun capaciteiten te vergroten en zo wellicht een terugkeer naar het vrije bedrijfsleven mogelijk te maken. Dit vereist maatwerk en regelmatig contact. Soweco brengt de scholingsbehoefte in kaart en AOC Oost speelt hier op in. Pots uit zijn tevredenheid: "We werken al jaren intensief samen. We ontwikkelen samen op de praktijk en problematiek van ons bedrijf afgestemde opleidingen. Deze samenwerking biedt ons een absolute meerwaarde." Hij weet niet of een kennisloket meerwaarde heeft voor zijn organisatie: "Onze vragen wijken af van die van andere bedrijven in de groene sector. Zo vervullen bij ons veiligheid, welzijn en gezondheid een centrale rol. Het vrije bedrijfsleven stelt wellicht andere eisen." Bij de gemeente Oldenzaal werken stagiaires van de afde-

ling Land, Water en Milieu en vijf BBL-leerlingen van AOC Oost. Bennie Keurhorst, coördinator wijkbeheer, zit daarnaast in een werkgroep voor de samenstelling van Proeven van Bekwaamheid. Innovatieve ontwikkelingen volgt hij nu door contacten met waterschappen en andere overheidsinstellingen. Scholen ontbreken nog bij deze overlegmomenten. Keurhorst: "Ik weet niet of kennislokets ons een meerwaarde kunnen bieden. Door deelname aan bestaande overleggroepen houden ze in ieder geval hun eigen kennisniveau op peil." Workshops waarbij onderwijs en bedrijfsleven elkaar regelmatig ontmoeten ziet hij als een manier om kenniscirculatie vorm te geven. Ook hij hecht veel waarde aan goede contacten tussen onderwijs en bedrijfsleven, maar waarschuwt voor overdrijving: "Nu is het contact stukken beter dan in het verleden. Wanneer scholen het bedrijfsleven te sterk bij het onderwijs betrekken, vertragen ze de dagelijkse bedrijfsvoering."

Sneeuw, regen, opklaringen en een stralend zonnetje bepalen ons klimaat. De meteorologische symbolen ervan hangen aan de muur tijdens een door AOC Oost, De Groene Welle en Hogeschool Larenstein georganiseerde netwerkbijeenkomst afgelopen maand

in Velp. Geen stoomcursus Meteorologie voor het groene onderwijs Met de symbolen voor winterweer, regen, opklaringen en zonnenschijn tonen de drie instituten hun prestaties op het terrein van kenniscirculatie. De ervaringen van AOC Oost en De Groene Welle met de negen onderdelen van kenniscirculatie verschillen nauwelijks. De symbolen op de weerkaart weerspiegelen goede prestaties op het gebied van stages, duaal onderwijs, gastdocenten en begeleiding van startende ondernemers. Ze presteren minder goed bij de afstemming van de curricula op de vraag, monitoring van innovaties, het wegnemen van knelpunten op de arbeidsmarkt, ontwerp en ontwikkeling en internetondersteunde activiteiten. Laatstgenoemd aspect, duaal onderwijs en de begeleiding van startende ondernemers vormen ook de zwakke punten van Hogeschool Larenstein. Tijdens de bijeenkomst blijkt tevens dat bedrijven het onderwijsjargon als een belemmering ervaren. Bij deze sessie bespreken vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen en bedrijfsleven de mogelijkheden om verdere samenwerking gestalte te geven. Ze spelen hiermee in op het LNV-beleid. Een groter inzicht bij de deelnemers in de wijze waarop kennis nu circuleert vormt één van de doelen. Om verbeteringen in de regio te bewerkstelligen hopen de organisatoren daarnaast op ideeën waarin zowel het onderwijs als het bedrijfsleven meteen in wil investeren. Hun ervaringen delen ze vervolgens met belanghebbenden buiten de regio.

Communicatie

Tijdens de bijeenkomst tikken onderwijs en bedrijfsleven samen op de barometer voor een zonniger samenwerkingsklimaat. Pasklare oplossingen voor de door de scholen aangegeven knelpunten ontbreken. Wel benadrukken de deelnemers als een eerste aanzet het belang van veelvuldig en intensief contact tussen bedrijfsleven en onderwijs. Vaak ontstaat er ruis door een gebrek aan communicatie. "Met investeringen in vertrouwen, kun je kennis bouwen", stelt één van de aanwezigen." Tevens klinkt de roep om een kennisloket voor beantwoording van vragen uit het bedrijfsleven in de vorm van een vast aanspreekpunt per regio. Niet iedereen onderschrijft dit. Coen Jansen uit Dalfsen kweekt vaste planten. Deze ondernemer juicht goede contacten met het groene onderwijs toe, maar houdt zijn kennisniveau zelfstandig op peil: "Ik stel hoge eisen aan mezelf en volg de ontwikkelingen in mijn vak op de voet. Daar heb ik geen school voor nodig." Wim van der Zwan, werkzaam bij Edudelta en als projectleider 'authentiek leren' ook actief bij de Internationale Hogeschool Breda, vindt een gering enthousiasme geen reden om van een kennisloket af te zien. Begeleiding van bedrijven bij de inventarisatie van hun kennisbehoefte vindt hij essentieel: "Als scholen het niet doen, wie dan wel. Soms zie je bijvoorbeeld dat leerlingen als buitenstaanders bij bedrijven eerder knelpunten signaleren dan zittende

▼ **André Bomers (AOC Oost): "Het bedrijfsleven kent de nieuwste onderwijsontwikkelingen nog niet"**

FOTO: GERRIT STRIBBS

FOTO: GERIT STRIJBS

◀ **Anton Pots (Soweco): "Samenwerking met AOC Oost biedt ons een absolute meerwaarde"**

"Soms zie je bijvoorbeeld dat leerlingen als buitenstaanders bij bedrijven eerder knelpunten signaleren dan zittende personeelsleden."

personeelsleden." Het gaat daarbij volgens hem om de beantwoording van bestaande vragen en om zaken die ondernemers nog niet als problematisch ervaren of over het hoofd zien. Deze aanpak past bij opleidingen die overstappen van een traditionele naar een ondernemende aanpak: "Dit stelt scholen in staat hun activiteiten af te stemmen op de behoefte bij het bedrijfsleven. Opleidingen moeten daarom hun coachingsvaardigheden verbeteren."

Luisteren

CvB-voorzitter André Bomers van AOC Oost onderschrijft dit. Hij voegt er aan toe dat sommige ondernemers nog weinig belangstelling tonen, omdat ze kennisloketten en innovatie nog als abstracte begrippen beschouwen. Zodra ze echter bruikbare resultaten zien, gaat dit leven. Dat de bijeenkomst geen gedetailleerde oplossing voor de bestaande knelpunten opleverde, vindt hij logisch: "Bedrijven vol-

gen de onderwijskundige ontwikkelingen nauwelijks en maken tevens nu pas kennis met de competentiestructuur. Door deze cultuurverandering bewerkstelligt het onderwijs dat kenniscirculatie zich ontpopt als een motor van economische groei en sociale samenhang in een regio." Daarnaast hoort hij ook andere geluiden uit het bedrijfsleven. Zo staat kenniscirculatie bij diverse brancheorganisaties in de belangstelling. Bomers benadrukt het belang van kenniscirculatie voor onderwijsinstellingen in de groene sector. Ze vergroten hun waarde wanneer ze inspelen op de ontwikkelingen en vragen van het bedrijfsleven in hun directe omgeving. Zo ontwikkelen ze zich tot opleidingen die weer dicht bij de praktijk staan en leerlingen en ondernemers bijstaan. Larenstein, De Groene Welle en AOC Oost streven daarom naar een kenniscentrum waar scholen en bedrijven en kenniscentra als banken, koepelorganisaties, financiële dienstverleners en voorlichtingsorganisaties in participeren. Deze onderwijsinstellingen bouwen voort op de resultaten van de netwerkbijeenkomst en zien deze als een aanzet voor de ontwikkeling van regionale kenniscirculatie. Ze denken hier vorm aan te geven door bestaande netwerken en samenwerkingsverbanden efficiënter en slimmer te laten samenwerken. Bomers: "Daar past een houding bij van eerder luisteren dan spreken, in het laatste geval in voor bedrijven en organisaties verstaanbare taal." ∞

Gerrit Strijbis